

Ε΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ - ΚΛΕΙΤΑΡΧΟΣ

Σύνολο:/100

Όνοματεπώνυμο: _____

Σχολείο: _____

Τμήμα: _____

Θέμα: «Τα παιχνίδια ζωντανεύουν»

«Η επανάσταση των παλιών παιχνιδιών»

Μια νύχτα βροχερή, τα παλιά παιχνίδια που ήταν κλεισμένα σε μια κούτα στο πατάρι αποφάσισαν να κάνουν επανάσταση. Αρχηγός τους εκλέχθηκε ομόφωνα ο αρκούδος, ο Τζον, με τη φθαρμένη γούνα και το ένα μάτι - το άλλο μάτι το **είχε χάσει**, στα νιάτα του, σε καβγά με την τετράπαχη γάτα, που ζήλευε όλα τα παιχνίδια, όταν τα παιδιά έπαιζαν μαζί τους, αντί να χαϊδεύουν εκείνη.

Υπαρχηγός στην επανάσταση ο κλόουν Άρτζι-Μπούρτζι. Και βοηθός του υπαρχηγού η κουρδιστή μαϊμού με τα πιατίνια.

«Τέρμα! **Φτάνει** πια!» είπε παραπονιάρικα ο αρκούδος Τζον. «Βαρέθηκα τη σκοτεινή κούτα. Μούδιασα εδώ μέσα από τότε που τα ηλεκτρονικά μάς κάνουν τον καμπόσο. Κι αφού τα παιδιά δε μας παίζουν, λέω να κάνουμε επανάσταση. Δηλαδή να το σκάσουμε. Δηλαδή να διαμαρτυρηθούμε κι ό,τι βγει. Αρκεί να βγούμε εμείς από δω μέσα».

«Τι θα πει επανάσταση, αρκούδε Τζον;» ρώτησε το κουρδιστό ποντικάκι, ο Ρίκι που **τρελαινόταν** να χορταίνει με τις τρύπες του τυριού [...].

«Επανάσταση, Ρίκι, **θα πει** να διεκδικείς φως, άμα στο 'χουν στερήσει. Και χάρδια, άμα δε σε χαϊδεύουν. Και να ζητάς πίσω το μάτι σου, άμα στο βγάλει η ζηλιάρα γάτα»[...].

Μέσα στην κούτα, εκείνη τη βροχερή νύχτα, ήταν ακόμη κλεισμένα καμιά εκατοστή μολυβένια στρατιωτάκια, ένας τσίγκινος πυροσβέστης με μπλε στολή και μια μικρή πορσελάνινη μπαλαρίνα που, τόσο καιρό ακίνητη χωρίς χορό, είχε αρχίσει να παχαίνει [...].

Αφού απ' τα πολλά κατάφεραν τα μολυβένια στρατιωτάκια ν' ανοίξουν με τις ξιφολόγχες τους την κούτα, σκαρφάλωσαν τα παιχνίδια ένα ένα ως το παράθυρο. Και από εκεί, πιασμένα από τη μακριά κόκκινη κορδέλα, που είχε η μπαλαρίνα τυλιγμένη στα μαλλιά της, κατέβηκαν αθόρυβα στον κήπο. Κανένας δεν τα πήρε είδηση. Μικροί μεγάλοι μες στο σπίτι κοιμόντουσαν βαθιά [...].

Ο αρκούδος Τζον **μπήκε** μπροστά καμαρωτός δίνοντας οδηγίες και συμβουλές, μια κι έβγαιναν πρώτη φορά στην πόλη. Κι απ' ό,τι είχε ακουστά, η πόλη είναι όλο παγίδες. Για σημαία ανέμιζε ψηλά ένα τριγωνικό κομμάτι εφημερίδας με κόκκινα και μαύρα γράμματα που έλεγε κάτι για διαδηλώσεις και φασαρίες στην πόλη. Στο κεφάλι του, σαν αρχηγός που ήταν, φόρεσε ένα πλαστικό χωνί. Αυτό ήταν το κράνος του.»

«**Ξέρουμε** μαγικά; Δεν ξέρουμε», είπε ο κλόουν Άρτζι-Μπούρτζι. «Άρα, **θα πρέπει** να στηριχτούμε μόνο στις δυνάμεις μας».

«Τα μαγικά είναι στα παραμύθια», συμφώνησε ο αρκούδος Τζον, «ενώ εμείς είμαστε η πιο ζωντανή αλήθεια του κόσμου».

«Επανάσταση δε **γίνεται** μόνο μ' εμάς», ακούστηκε κάποια στιγμή ο τσίγκινος πυροσβέστης. «Η επανάσταση δεν είναι κανένα αστείο παιχνιδάκι. Θέλει κι άλλα παιχνίδια η επανάσταση, πολλά παιχνίδια!»

«Δίκιο έχεις», ένωσαν τις φωνές τους όλα μαζί τα μολυβένια στρατιωτάκια. «Μόνο αν είμαστε πολλοί, μόνο τότε **θ' ακουστεί** η φωνή μας. Εμπρός, μαρς!»

Ε΄ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ - ΚΛΕΙΤΑΡΧΟΣ

1. Χαρακτηρίζω τις παρακάτω προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ): (___/5)

- Ο αρκούδος Τζον έχασε το ένα μάτι του σε μια παλιότερη συμπλοκή με τη γάτα. ___Σ___
- Ως υπαρχηγός των παιχνιδιών ορίστηκε η μαϊμού με τα πιατίνια. ___Λ___
- Τα μολυβένια στρατιωτάκια που ήταν έξω από την κούτα, την άνοιξαν με τις ξιφολόγχες τους. ___Λ___
- Τα παιχνίδια ξεκίνησαν την επανάστασή τους με σοβαρό σκοπό. ___Σ___
- Καθώς έβγαιναν πρώτη φορά στην πολή, έπεσαν σε μια παγίδα. ___Λ___

2. Με βάση το κείμενο κυκλώνω τη σωστή απάντηση, που είναι μόνο μία κάθε φορά. (___/10)

- Τα ηλεκτρονικά μάς κάνουν τον καμπόσο, σημαίνει πως:
 - τα ηλεκτρονικά παριστάνουν τους σπουδαίους
 - τα ηλεκτρονικά είναι πολλά σε αριθμό
 - τα ηλεκτρονικά κάνουν πολλή φασαρία
- Επανάσταση θα πει να διεκδικείς φως, άμα στο 'χουν στερήσει, σημαίνει ότι:
 - πρέπει να ανάψεις το φως για να βλέπεις
 - να διεκδικείς τα δικαιώματά σου
 - να βγεις στον ήλιο
- Αρχηγός τους εκλέχθηκε ομόφωνα ο αρκούδος, ο Τζον, σημαίνει ότι:
 - έγινε αρχηγός με τη σύμφωνη γνώμη της πλειοψηφίας των παιχνιδιών
 - έγινε αρχηγός με τη σύμφωνη γνώμη όλων των παιχνιδιών
 - έγινε αρχηγός παρά την αντίθετη γνώμη όλων των παιχνιδιών
- Τα παιχνίδια εκείνο το βράδυ κατάφεραν να το σκάσουν με τη βοήθεια:
 - του αρκούδου Τζον
 - του κουρδιστού ποντικιού Ρίκι
 - των μολυβένιων στρατιωτών και της πορσελάνινης μπαλαρίνας

Ε΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ - ΚΛΕΙΤΑΡΧΟΣ

- Ένα τριγωνικό κομμάτι εφημερίδας χρησιμοποιήθηκε ως:
 - **λάβαρο της επανάστασης**
 - κράνος του αρκούδου Τζον
 - πλακάτ για τον αγώνα των παιχνιδιών

3. Τι σημαίνουν οι παρακάτω προτάσεις του κειμένου; Γράφω σύντομα τη δική μου άποψη: (___/10)

Σχόλιο για τους διορθωτές: Οι απαντήσεις θεωρούνται σωστές εφόσον αγγίζουν το συγκεκριμένο θέμα και αναδεικνύουν μια πτυχή.

- «Η επανάσταση δεν είναι κανένα αστείο παιχνιδάκι.»
Είναι σοβαρή υπόθεση γιατί διεκδικούμε κάτι που μας λείπει/θέλουμε/δεν έχουμε.
Θα πρέπει να οργανώνεται σωστά, να έχει μεγάλη συμμετοχή, συνεργασία, ομοψυχία, κοινοί στόχοι κ.λπ.
- «...εμείς είμαστε η πιο ζωντανή αλήθεια του κόσμου.»
Το παιχνίδι είναι η αλήθεια της ζωής. / Μέσα από το παιχνίδι μαθαίνουμε την πραγματική ζωή / Το παιχνίδι είναι σημαντικό στη ζωή/ Στον κόσμο των παιχνιδιών, οι ήρωες φγίνονται αληθινοί.

4. Παρατηρώ προσεκτικά το κείμενο και επιλέγω ΜΙΑ απάντηση. Συμπληρώνω την αιτιολόγηση της επιλογής μου, όπου χρειάζεται: (___/5)

- Το κείμενο «Η επανάσταση των παλιών παιχνιδιών» ανήκει στην κατηγορία των:
 - περιγραφικών κειμένων, γιατί.....
 - **αφηγηματικών** κειμένων, γιατί...**έχει εξέλιξη, ήρωες, τόπο, χρόνο, περιπέτεια, ρήματα δράσης κ.λπ.** (τουλάχιστον 2 στοιχεία).
 - επιχειρηματολογικών κειμένων, γιατί.....
- Η πρόταση «Επανάσταση, Ρίκι, θα πει να διεκδικείς φως» αποτελεί μια:
 - **Μεταφορά**
 - Παρομοίωση
 - Προσωποποίηση

5. Τοποθετώ τα υπογραμμισμένα ρήματα του κειμένου στη σωστή στήλη, ανάλογα με το αν δηλώνουν: (___/18)

παρελθόν	παρόν	μέλλον
είχε χάσει	φτάνει	Θα πει
τρελαινόταν	ξέρουμε	Θα πρέπει

Ε΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ - ΚΛΕΙΤΑΡΧΟΣ

μπήκε	γίνεται	Θα ακουστεί

6. Παρακάτω δίνονται δύο ρήματα που μοιάζουν ηχητικά (ομόηχα) αλλά διαφοροποιούνται στην ορθογραφία. Συμπληρώνω τα γράμματα που λείπουν από τις λέξεις του πλαισίου και τοποθετώ τις προτάσεις ανάλογα με τη σημασία τους. (___/12)

φυλάω: προσέχω, φροντίζω, κρατώ

φιλάω: αγγίζω κάποιον απαλά με τα χείλη μου, ώστε να του εκδηλώσω την αγάπη μου

φ_ι_λικός, φ_υ_λακή, φ_ι_λόξενος, φ_ι_λειρηνικός, φ_ι_λοπόλεμος, παραφ_υ_λάω

- Η επανάσταση των παιχνιδιών ήταν **φιλειρηνική**.
- Τα παιχνίδια φοβήθηκαν ότι αν τα έπιαναν θα τα έβαζαν **φυλακή**.
- Η γάτα δεν άφηνε τα παιχνίδια να βρίσκονται στον χώρο της, γιατί δεν ήταν **φιλόξενη**.
- Η γάτα **παραφύλαγε** για να μην το σκάσουν τα παιχνίδια.
- Οι μολυβένιοι στρατιώτες δεν ήταν καθόλου **φιλοπόλεμοι**.
- Ο αρκούδος Τζον ήταν πολύ **φιλικός** απέναντι σε όλους.

7. Λέξη μέσα στη λέξη! Ανακαλύπτω μια μικρότερη λέξη που κρύβεται μέσα στη μεγάλη. (___/10)

Π.χ. Αθόρυβος → θόρυβος

Ομόφωνα → **φωνή**

Υπαρχηγός → **αρχηγός**

Τετράπαχη → **άπαχη/πάχη**

Διαδηλώσεις → **δηλώσεις**

Επανάσταση → **ανάσταση/στάση**

Ε΄ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ - ΚΛΕΙΤΑΡΧΟΣ

8. Ένας ειδικός της τεχνολογίας θέλει να μεταφέρει τα παλιά παιχνίδια στον ψηφιακό κόσμο. Όμως τα παλιά παιχνίδια, πριν αποφασίσουν, θέλουν να ακούσουν τη δική σου άποψη για αυτό. Να μεταφερθούν στον ψηφιακό κόσμο ή να παραμείνουν στον πραγματικό; (___/30)

Άξονες αξιολόγηση παραγωγής γραπτού λόγου

Περιεχόμενο (χρήση επιχειρημάτων, βάθος σκέψης)	15
Δομή (τουλάχιστον δύο παράγραφοι, συνοχή) και έκφραση	5
Γραμματική-σύνταξη- ορθογραφία	5
Λεξιλόγιο (εύρος, ακρίβεια)	5